362/2022 Sb.
Zákon

ze dne 3. listopadu 2022

O vstupu a dovozu některých kulturních statků na celní území Evropské unie a o změně některých souvisejících zákonů

Vyhlášeno dne 30. listopadu 2022, datum poslední novelizace 1. srpna 2025

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ
Vstup a dovoz některých kulturních statků na celní území evropské unie

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon upravuje v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropské unie [3]) další podmínky pro vstup a dovoz kulturních statků na celní území Evropské unie pro účely jejich zachování a postup při vracení kulturních statků, které opustily území země, v níž byly vytvořeny nebo objeveny, v rozporu s právními předpisy této země.

§ 2

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) kulturním statkem předmět, který je významný pro archeologii, prehistorii, historii, literaturu, umění nebo vědu a je uveden v části A přílohy k přímo použitelnému předpisu Evropské unie o vstupu a dovozu kulturních statků[1]),

b) zvlášť chráněným kulturním statkem předmět, který je kulturním statkem podle písmene a) a je uveden v části B přílohy k přímo použitelnému předpisu Evropské unie o vstupu a dovozu kulturních statků[1]),

c) chráněným kulturním statkem předmět, který je kulturním statkem podle písmene a) a je uveden v části C přílohy

k přímo použitelnému předpisu Evropské unie o vstupu a dovozu kulturních statků[1]),

d) zemí původu stát, na jehož území byl kulturní statek vytvořen nebo objeven a jehož území není součástí celního území Evropské unie,

e) odbornou organizací státní příspěvková organizace uvedená v příloze k tomuto zákonu,

f) úložištěm depozitární prostory odborné organizace určené k bezpečnému uložení zvlášť chráněných kulturních statků a chráněných kulturních statků.

§ 3

Orgány státní správy

(1) Ministerstvo kultury (dále jen „ministerstvo“) je příslušným orgánem, který vykonává působnost podle přímo použitelného předpisu Evropské unie o vstupu a dovozu kulturních statků[1]) a podle tohoto zákona a je kontaktním místem a plní další úkoly podle přímo použitelného předpisu Evropské unie provádějícího nařízení o vstupu a dovozu kulturních statků[4]).

(2) Celní úřad vykonává působnost celního orgánu podle přímo použitelného předpisu Evropské unie o vstupu a dovozu kulturních statků[1]).

§ 3a

Dovozní licence a prohlášení dovozce

(1) Dovoz zvlášť chráněného kulturního statku nebo chráněného kulturního statku je přípustný, jsou-li splněny podmínky stanovené přímo použitelnými předpisy Evropské unie[3]).

(2) Přímo použitelné předpisy Evropské unie[3]) stanoví, ve kterých případech držitel zvlášť chráněného kulturního statku požádá ministerstvo o udělení dovozní licence, a podmínky udělení dovozní licence.

(3) Elektronická dovozní licence zapsaná v centralizovaném elektronickém systému pro dovoz kulturních statků podle čl. 8 přímo použitelného předpisu Evropské unie o vstupu a dovozu kulturních statků[1]) neobsahuje odůvodnění a poučení o opravném prostředku. O udělení elektronické dovozní licence se žadatel o tuto licenci vyrozumí pouze prostřednictvím centralizovaného elektronického systému pro dovoz kulturních statků.

(4) Přímo použitelné předpisy Evropské unie[3]) stanoví, ve kterých případech držitel chráněného kulturního statku předkládá prohlášení dovozce, a náležitosti prohlášení dovozce.

(5) Vyžádá-li ministerstvo při udělování dovozní licence vyjádření odborné organizace, poskytne mu je tato organizace v ministerstvem stanovené lhůtě, která musí být přiměřená povaze zvlášť chráněného kulturního statku.

§ 3b

Bezpečné uložení

Odborné organizace vykonávají působnost provozovatele úložiště podle přímo použitelného předpisu Evropské unie provádějícího nařízení o vstupu a dovozu kulturních statků[4]).

§ 4

Vstup a dovoz kulturního statku na celní území Evropské unie

(1) Kdo dováží nebo kdo se podílí na vstupu kulturního statku ze země původu na celní území Evropské unie, je povinen celnímu úřadu předložit povolení k vývozu kulturního statku vydané orgánem země původu nebo potvrzení orgánu země původu o skutečnosti, že pro daný kulturní statek není stanovena povinnost vývozního povolení, a další dokumenty prokazující, že se vývoz kulturního statku uskutečnil v souladu s právními předpisy země původu, (dále jen „vývozní dokumentace“).

(2) Kdo dováží kulturní statek ze země původu na celní území Evropské unie, je povinen celnímu úřadu předložit dovozní licenci podle § 3a odst. 2, jde-li o dovoz zvlášť chráněného kulturního statku, nebo prohlášení dovozce podle § 3a odst. 4, jde-li o dovoz chráněného kulturního statku, (dále jen „dovozní dokumentace“), a to v okamžiku podání celního prohlášení. Povinnost předložit dovozní dokumentaci se považuje za splněnou také v případě, že je dostupná celnímu úřadu v centralizovaném elektronickém systému pro dovoz kulturních statků podle čl. 8 přímo použitelného předpisu Evropské unie o vstupu a dovozu kulturních statků[1]).

§ 5

Zadržení předmětu

(1) Celní úřad zadrží předmět, který vstoupil na celní území Evropské unie, má-li důvodné podezření, že jde o kulturní statek a jeho vstupem na celní území Evropské unie byl porušen přímo použitelný předpis Evropské unie o vstupu a dovozu kulturních statků[1]) nebo tento zákon. Celní úřad předmět také zadrží, má-li důvodné pochybnosti o jeho původu, souladu nakládání s ním s právními předpisy země původu nebo o pravosti nebo platnosti vývozní nebo dovozní dokumentace předložené podle § 4. Celní úřad zadrží předmět včetně vývozní a dovozní dokumentace a dokladů předložených s celním prohlášením.

(2) Zadržení předmětu celní úřad bezodkladně oznámí ministerstvu a současně uvede, jsou-li mu známy,

a) identifikační údaje osoby, které byl předmět zadržen,

b) identifikační údaje držitele zadrženého předmětu,

c) identifikační údaje vlastníka zadrženého předmětu,

d) předpokládanou nebo uvedenou zemi původu zadrženého předmětu,

e) datum vstupu předmětu na celní území Evropské unie a datum a místo zadržení předmětu a

f) den, kdy uplyne lhůta pro sdělení celního dluhu podle přímo použitelného předpisu Evropské unie, kterým se stanoví celní kodex Unie[2]).

(3) Celní úřad pořídí a současně s oznámením podle odstavce 2 zašle ministerstvu popis a fotodokumentaci zadrženého předmětu a kopii vývozní a dovozní dokumentace, celního prohlášení a dokladů předložených s celním prohlášením. Zaslání kopie dovozní dokumentace není nutné v případě, že je dostupná ministerstvu v centralizovaném elektronickém systému pro dovoz kulturních statků podle čl. 8 přímo použitelného předpisu Evropské unie o vstupu a dovozu kulturních statků[1]).

(4) Je-li celnímu úřadu známa jiná překážka propuštění zadrženého předmětu do navrženého celního režimu, oznámí ji celní úřad ministerstvu současně s oznámením podle odstavce 2.

(5) Poskytnutí údajů a podkladů podle odstavců 2 až 4 ministerstvu není porušením povinnosti mlčenlivosti podle daňového řádu.

§ 6

Postup po zadržení předmětu

(1) Ministerstvo ve lhůtě 5 pracovních dnů od obdržení oznámení a podkladů podle § 5 odst. 2 a 3 předběžně posoudí důvodnost zadržení předmětu celním úřadem s ohledem na povahu tohoto předmětu a možné porušení přímo použitelného předpisu Evropské unie o vstupu a dovozu kulturních statků[1]) a sdělí celnímu úřadu, že

a) zadržený předmět lze vrátit, nebo

b) zadržení předmětu dále trvá a celní úřad jej má předat ministerstvu.

(2) Před sdělením podle odstavce 1 písm. b) ministerstvo určí a vyrozumí odbornou organizaci, u které bude zadržený předmět po dobu nezbytně nutnou uschován, a stanoví lhůtu k jeho převzetí do úschovy. Tato lhůta nesm být delší než 10 pracovních dnů od obdržení oznámení a podkladů podle § 5 odst. 2 a 3 ministerstvem.

(3) Určení odborné organizace, u které bude zadržený předmět uschován, a lhůtu, v jaké jej tato odborná organizace převezme od celního úřadu do úschovy, ministerstvo sdělí celnímu úřadu současně se sdělením podle odstavce 1 písm. b).

(4) Předání zadrženého předmětu včetně zadržené vývozní a dovozní dokumentace a dokladů předložených s celním prohlášením určené odborné organizaci se považuje za jeho předání ministerstvu.

(5) Se zadrženým předmětem se v úschově nakládá podle podmínek stanovených přímo použitelným předpisem Evropské unie, kterým se stanoví celní kodex Unie[2]), pro zboží, které bylo propuštěno do celního režimu uskladnění

v celním skladu.

(6) Zadržení předmětu trvá do dne, kdy

a) celní úřad obdrží sdělení podle odstavce 1 písm. a),

b) marně uplyne lhůta pro sdělení podle odstavce 1,

c) marně uplyne lhůta pro převzetí zadrženého předmětu do úschovy podle odstavce 2,

d) celní úřad obdrží sdělení podle § 7 odst. 3 písm. a), nebo

e) nabyde právní moci rozhodnutí o zabavení zadrženého předmětu.

§ 7

Posouzení zadrženého předmětu

(1) Odborná organizace do 30 pracovních dnů od převzetí zadrženého předmětu do úschovy předá ministerstvu zprávu, ve které uvede, zda jde o kulturní statek a jaká je země jeho původu, popřípadě skutečnost, že zadržený předmět je uveden na indikativním seznamu ohrožených památek nebo je evidován v mezinárodních registrech jako odcizený. Jde-li o kulturní statek, odborná organizace ve zprávě uvede, zda jde o zvlášť chráněný kulturní statek nebo chráněný kulturní statek.

(2) Poskytnutí údajů a podkladů podle § 5 odst. 2 až 4 odborné organizaci není porušením povinnosti mlčenlivosti podle daňového řádu.

(3) Ministerstvo do 40 pracovních dnů od převzetí zadrženého předmětu odbornou organizací do úschovy

a) sdělí celnímu úřadu, že vstupem zadrženého předmětu na celní území Evropské unie nebyl porušen přímo použitelný předpis Evropské unie o vstupu a dovozu kulturních statků[1]), nebo

b) vydá rozhodnutí o zabavení zadrženého předmětu.

§ 8

Vrácení zadrženého předmětu

(1) Neoznámí-li celní úřad do 10 pracovních dnů od obdržení sdělení ministerstva podle § 7 odst. 3 písm. a), že existuje jiná překážka propuštění zadrženého předmětu do navrženého celního režimu, vrátí ministerstvo zadržený předmět, zadrženou vývozní a dovozní dokumentaci a doklady předložené s celním prohlášením prostřednictvím odborné organizace, u níž je uschován, vlastníkovi, a není-li znám, osobě, které byl předmět zadržen.

(2) Existuje-li překážka propuštění zadrženého předmětu do navrženého celního režimu, předá ministerstvo

zadržený předmět, zadrženou vývozní a dovozní dokumentaci a doklady předložené s celním prohlášením prostřednictvím odborné organizace, u níž je uschován, celnímu úřadu. Obdobně ministerstvo postupuje v případě, že se postupem podle odstavce 1 nepodaří vrátit zadržený předmět vlastníkovi ani osobě, které byl zadržen.

§ 9

Postup při zadržení a vracení předmětu

Celní úřad a ministerstvo při zadržení a vracení předmětu postupují podle zákona upravujícího Celní správu České republiky.

§ 10

Zabavení zadrženého předmětu

(1) Ministerstvo rozhodne o zabavení zadrženého předmětu, pokud je zadržený předmět kulturním statkem a opustil území země původu v rozporu s jejími právními předpisy.

(2) Je-li ministerstvu znám stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, v rozsahu nezbytném pro vydání rozhodnutí, může být rozhodnutí o zabavení zadrženého předmětu prvním úkonem v řízení.

(3) Ministerstvo bezodkladně sdělí celnímu úřadu, že rozhodnutí o zabavení zadrženého předmětu nabylo právní moci.

(4) Ministerstvo v případě, že bylo pravomocně rozhodnuto o zabavení zadrženého předmětu, rozhodne o povinnosti uhradit náhradu nákladů na převzetí a úschovu zadrženého předmětu, které vznikly od jeho převzetí odbornou organizací do úschovy do dne nabytí právní moci rozhodnutí o jeho zabavení, a stanoví její výši. Náhradu nákladů ministerstva a odborné organizace, které vznikly v souvislosti s převzetím a úschovou zadrženého předmětu, hradí ministerstvu ten, komu byl předmět zadržen.

(5) Celní úřad v případě, že bylo pravomocně rozhodnuto o zabavení zadrženého předmětu, rozhodne postupem podle zákona upravujícího Celní správu České republiky o povinnosti uhradit náhradu nákladů na zadržení předmětu, které vznikly od jeho zadržení do jeho převzetí odbornou organizací do úschovy, a stanoví její výši. Náhradu těchto nákladů hradí celnímu úřadu ten, komu byl předmět zadržen.

§ 11

Hospodaření se zabaveným kulturním statkem

(1) Vlastníkem zabaveného kulturního statku se stává Česká republika. Hospodaření s tímto kulturním statkem přísluší podle zákona o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích ministerstvu.

(2) Po dobu trvání vlastnického práva České republiky k zabavenému kulturnímu statku vede ministerstvo tento kulturní statek ve své operativní evidenci podle zákona o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích a po tuto dobu současně trvá jeho příslušnost hospodařit se zabaveným kulturním statkem i úschova tohoto kulturního statku u odborné organizace. Ustanovení § 15 odst. 4 věty druhé zákona o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích se nepoužije.

(3) Ministerstvo sjedná za Českou republiku se zemí původu dohodu o vydání zabaveného kulturního statku. Z dohody musí vyplývat, že zabavený kulturní statek opustil území země původu v rozporu s jejími právními předpisy. Vydání zabaveného kulturního statku zemi původu v souladu s dohodou zajistí odborná organizace, u níž je uschován. Účinností dohody o vydání zabaveného kulturního statku zaniká vlastnické právo České republiky k tomuto kulturnímu statku.

(4) Se zabaveným kulturním statkem se do jeho vydání zemi původu nakládá podle podmínek stanovených přímo použitelným předpisem Evropské unie, kterým se stanoví celní kodex Unie[2]), pro zboží, které bylo propuštěno do celního režimu uskladnění v celním skladu. Náhradu nákladů na úschovu zabaveného kulturního statku v rozsahu tohoto nakládání hradí ministerstvo.

Přestupek

§ 12

(1) Vlastník, držitel nebo osoba podílející se na vstupu kulturního statku na celní území Evropské unie se dopustí přestupku tím, že doveze nebo se podílí na vstupu kulturního statku ze země původu na celní území Evropské unie v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropské unie o vstupu a dovozu kulturních statků[1]).

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 15 000 000 Kč.

§ 13

Přestupek podle tohoto zákona projednává ministerstvo.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy české republiky

§ 14

V § 8 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění zákona č. 60/1988 Sb., zákona č. 173/1989 Sb., zákonného opatření předsednictva České národní rady č. 9/1990 Sb., zákona č. 103/1992 Sb., zákona č. 239/1992 Sb. a zákona č. 272/1996 Sb., se za slovo „činnost," vkládají slova

„kulturní statky,“.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o majetku české republiky a jejím vystupování v právních vztazích

§ 15

V § 11 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění zákona č. 202/2002 Sb., zákona č. 354/2003 Sb., zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 359/2005 Sb., zákona č. 22/2006 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 457/2011 Sb., zákona č. 18/2012 Sb., zákona č. 407/2012 Sb., zákona č. 86/2015 Sb., zákona č. 51/2016 Sb., zákona č. 264/2016 Sb., zákona č. 65/2017 Sb. a zákona č. 225/2022 Sb., se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno f), které zní:

„f) s kulturními statky, jejichž vlastníkem se stal stát podle zákona o vstupu a dovozu některých kulturních statků na celní území Evropské unie, přísluší Ministerstvu kultury.“.

ČÁST ČTVRTÁ

Účinnost

§ 16

Tento zákon nabývá účinnosti patnáctým dnem po jeho vyhlášení.

Pekarová Adamová v. r.
Zeman v. r.
Fiala v. r.

Příloha k zákonu č. 362/2022 sb.
Odborné organizace

Národní muzeum

Národní galerie v Praze

Uměleckoprůmyslové museum v Praze

Národní technické muzeum

Národní knihovna České republiky

Národní památkový ústav

Moravské zemské muzeum

Slezské zemské muzeum

[1]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/880 ze dne 17. dubna 2019 o vstupu a dovozu kulturních statků.

[2]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013, kterým se stanoví celní kodex Unie, v platném znění.

[3]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/880 ze dne 17. dubna 2019 o vstupu a dovozu kulturních statků.
Prováděcí nařízení Komise (EU) 2021/1079 ze dne 24. června 2021, kterým se stanoví prováděcí pravidla k některým ustanovením nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/880 o vstupu a dovozu kulturních statků.

[4]) Prováděcí nařízení Komise (EU) 2021/1079 ze dne 24. června 2021, kterým se stanoví prováděcí pravidla k některým ustanovením nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/880 o vstupu a dovozu kulturních statků.